

PAPER DETAILS

TITLE: Turizm destinasyonlarında yasayan yerel halkın yerlesik yabancılara iliskin algilamalarının bütünlesik tehdit teorisi kapsamında degerlendirilmesi: Alanya örneği

AUTHORS: Cansu Solmaz, Mevlüt Uyar

PAGES: 274-286

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3763128>

Tourism and Recreation

<https://dergipark.org.tr/tourismandrecreation>

E-ISSN: 2687-1971

Turizm destinasyonlarında yaşayan yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin algılamalarının bütünleşik tehdit teorisi kapsamında değerlendirilmesi: Alanya örneği

Evaluation of the perceptions of local people living in tourism destinations towards resident foreigners within the scope of integrated threat theory: the case of Alanya

Mevlüt Uyar^{1*}, Cansu Solmaz²

¹Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ALTSO Turizm Meslek Yüksekokulu, Açılış Programı, mevlut.uyar@alanya.edu.tr, 0000-0001-7259-8935

²Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ALTSO Turizm Meslek Yüksekokulu, Turist Rehberliği Programı, cansu.solmaz@alanya.edu.tr, 0000-0001-6291-0446

MAKALE BİLGİSİ

ARTICLE INFO

Araştırma / Research Article

Anahtar Kelimeler:

Yerleşik yabancı, Bütünleşik tehdit teorisi, Alanya, Turizm destinasyonu, Yerel halk

Key Words:

Resident foreigners, Integrated threat theory, Alanya, Tourism destination, Local people

Gönderme Tarihi / Received Date:

29.02.2024

Kabul Tarihi / Accepted Date:

23.09.2024

Yayınlanma Tarihi / Published Online:

31.12.2024

DOI:

[10.53601/tourismandrecreation.1444975](https://doi.org/10.53601/tourismandrecreation.1444975)

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; bütünleşik tehdit teorisi doğrultusunda, Türkiye'nin önemli turizm destinasyonlarından biri olan Alanya'daki yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin tehdit algılamalarının değerlendirilmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmış, farklı meslek gruplarından 10 kişi ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler, MAXQDA programı kullanılarak Braun ve Clarke'ın (2006) altı aşamalı tematik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda Alanya'da yerel halkın bütünleşik tehdit teorisinde öne sürülen dört boyutta tehditler algıladığı görülmüştür. Gerçek tehditler boyutunda özellikle ekonomik tehditlerin, sembolik tehditler boyutunda ise kültürel değerlerde yozlaşma ve değişimlerin ön plana çıktığı görülmüştür. Çalışmada ayrıca yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin olumsuz kalıp yargıları ve gruplar arası etkileşim sırasında ortaya çıkan endişeler ortaya konmuştur. Çalışma, turizm destinasyonlarında yaşayan yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin tehdit algılamalarını ilk defa bütünleşik tehdit teorisi ile ele alarak hem ilgili alanyazına katkı sağlamakta hem de yerel yönetimler için çıkarımlar sunmaktadır.

ABSTRACT

This study aims to evaluate the threat perceptions of local people in Alanya, one of the important tourism destinations of Turkey, towards resident foreigners in line with the integrated threat theory. The study used phenomenology design, one of the qualitative research methods and included semi-structured interviews conducted with 10 people from different occupational groups. Data were analyzed with Braun and Clarke's (2006) six-stage thematic analysis using the MAXQDA program. The study indicated that local people in Alanya perceive threats in four dimensions proposed in the integrated threat theory. In the dimension of real threats, especially economic threats and in the dimension of symbolic threats, corruption and changes in cultural values came to the fore. The results also revealed the negative stereotypes of local people about resident foreigners and the concerns that arise during intergroup interaction. The study contributes to the related literature by addressing the threat perceptions of local people living in tourism destinations regarding resident foreigners with the integrated threat theory for the first time and suggests implications for local governments.

1. Giriş

İnsanlar tarih boyunca farklı nedenlerle göç etmişlerdir ve bu göç hareketinin ekonomik, kültürel, politik neden ve sonuçları sosyal bilimlerin önemli araştırma alanlarından biri haline gelmiştir. Bununla birlikte teknoloji, küreselleşme, ulaşım ve sağlık alanlarındaki gelişmeler göçün anlam ve bağlamını değiştirmiş, göç hareketleri zaman içerisinde farklı boyutlar kazanmıştır. Uluslararası göç; mülteci, sığınmacı göçmen gibi

kavramlarla sınırlı kalmamakta, yeni kategoriler tartışmaya açılmaktadır (Özbek & Engindeniz-Şahan, 2016). Göçmenliğin mağduriyetler ekseninde algılanan yönünün (Südaş & Mutluer, 2010) tersine, "daha iyi bir yaşam" arayışı ile özellikle refah seviyesi yüksek ülkelere görece daha az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelere gerçekleşen ve turizm hareketleri ile güçlü bir ilişki içinde olan "refah göçü" bu kategorilerden biridir (Moss, 1994).

1960'larda emekli göçleri ile başlayan bu göç hareketi, 1980'lerde kayda değer bir artış göstermiş, İspanya, İtalya Portekiz ve Malta gibi ülkeler göç alan destinasyonlar arasında ön plana çıkmıştır (Uzun & Özkan, 2019). Türkiye'nin bu yeni göç türü ile 1990'lı yılların sonlarında Avrupalı emeklilerin güney ve güneybatı kıyılarına yönelik olarak yaptığı göçlerle tanıştığı ifade edilebilir (Baltacı, 2011). Akdeniz iklimi ve yaşam giderlerinin görece daha ucuz olması gibi unsurlar Türkiye'nin hedef ülke olarak seçilmesinde başlıca etkenlerdir (Südaş, 2005; Sağır, 2011; Özerim, 2012; Südaş, 2012, Barut, 2019). Avrupalı göçmenlere ek olarak Rusya'dan da önemli sayıda yerleşik yabancıyı barındıran ve aynı zamanda Türkiye'nin önemli turistik destinasyonlarından olan Antalya ve özellikle Alanya, Türkiye'de yabancıların yaşamayı en çok tercih ettiği noktalar olarak ön plana çıkmaktadır. Son dönemlerde Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaş ve COVID-19 pandemisi nedeniyle Antalya bu iki ülkeden yoğun göç almıştır. Antalya'nın yerleşik yabancı nüfusunun 100 bini aştığı belirtilmektedir (AKTOB, 2023). Bu araştırmanın yürütüldüğü Alanya, Antalya'daki yerleşik yabancıların en yoğun yaşadığı noktalardan biridir. Alanya'da yerleşik yabancı nüfusunun 44 bine ulaştığı bildirilmektedir ki bu sayı ilçe nüfusunun yaklaşık %10'una karşılık gelmektedir (Yeni Alanya, 2022).

Alanya'daki bu göç hareketliliğinin şüphesiz ekonomik, çevresel ve sosyo-kültürel sonuçları da bulunmaktadır. Dolayısıyla madalyonun diğer yüzünde bulunan yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin yaklaşımları, bu göç hareketinin kent ve kültürleri üzerinde meydana getirdiği değişiklikleri nasıl algılayıp ne şekilde yorumladığı, birlikte yaşama kültürü ve uyum açısından çok önemlidir. Türkiye'deki yerleşik yabancılara ilişkin ulusal alanyazın incelendiğinde konunun çeşitli bağlamlarda ele alındığı görülmekle birlikte yerleşik yabancı göçünün turizm destinasyonlarında yaşayan yerel halk üzerindeki etkilerini, yerel halk perspektifinden ele alan sınırlı sayıda araştırma olduğu görülmektedir (Baltacı, 2011; Durgun, 2018; Barut, 2019; Özgürel & Avcıkurt 2020).

Dolayısıyla yerleşik yabancıların turizm destinasyonlarında; ekonomik, sosyokültürel ve çevresel alanlarda meydana getirdikleri değişimler ve bunların sonuçları konusunda derinlikli bir anlayış ortaya koyabilmek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Buna ek olarak konunun bir teori bağlamında incelenmesi, konuya ilişkin derinlik kazandırması bakımından önemli görülmektedir. Yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin olarak hangi alanlarda ne boyutlarda tehdit algıladıklarının ortaya konulması ve bu tehditlerin nasıl oluştuğunun anlaşılması gruplar arasında yaşanabilecek olası çatışmaların bertaraf edilmesi sürecine önemli katkılar sağlayacaktır. Buradan hareketle bu çalışmada, Alanya'da yaşayan yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin tehdit algılamalarının Bütünleşik Tehdit Teorisi (Integrated Threat Theory) doğrultusunda tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın amacı doğrultusunda şu araştırma sorularına cevap aranmıştır:

- Yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin tehdit algılamaları var mıdır, varsa bunlar hangi alanlardadır?
- Yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin olumsuz kalıp yargıları var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

- Yerel halkın yerleşik yabancılarla etkileşim sürecinde ortaya çıkan endişeleri var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

2. Kuramsal Çerçeve

2.1. Yaşam Biçimi Göçleri ve Yerleşik Yabancı Kavramı

İnsan ömrünün uzaması, küreselleşme ve ulaşım imkânlarındaki gelişmelerle birlikte Avrupalılar 1960'lardan başlayarak ılıman Akdeniz ikliminin yaşandığı bölgelere gönüllü bir şekilde göç etmişlerdir. Bu hareketlilik araştırmacılar tarafından; uluslararası emekli göçü (King vd., 1998), turizmle bağlantılı göçler (Williams & Hall, 2000); uzun süreli turizm (Ono, 2008); refah göçü (amenity migration) (Matarrita-Cascante vd., 2015), ikinci konut turizmi (second home tourism) (Hall, 2014), ikamete dayalı turizm (residential tourism) (O'Reilly, 2007), ileri yaş göçü (later life migration) (Walters, 2000); yaşlı göçü (elderly migration, older migrants) (Sastry 1992) gibi kavramlarla incelenmiştir. Göçe katılanların çok farklı özellikleri nedeniyle kavramın nasıl adlandırılacağı üzerinde bir fikir birliği oluşmasa da O'Reilly ve Benson (2009) bu hareketin açıklanmasında çatı bir kavram olarak "yaşam biçimi göçü" (lifestyle migration) ifadesini kullanmışlardır. Yaşam biçimi göçü, "yaşam kalitesi" ve "daha iyi bir hayat" motivasyonu ile (O'Reilly & Benson, 2009) refah düzeyi görece yüksek kişilerce başlatılan ve ardından göçün bir "yaşam biçimi" halini aldığı bir nüfus hareketidir. (Südaş, 2012). Yaşam biçimi göçünün önemli bir parçası olan emekli göçlerinin turizm hareketleri ile doğrudan doğruya bir bağı olduğu ifade edilmektedir. 1990'lı yıllarda Türkiye'ye gelen turistlerin daha sonraları yukarıda bahsedilen nedenlerle turizm bölgelerine göç ettikleri görülmektedir (Südaş, 2009). İklim ve turizm bağlantısı nedeniyle yaşam biçimi göçmenlerinin Türkiye'de Marmaris, Bodrum, Didim, Fethiye, Alanya, Antalya gibi turistik noktalarda yoğunlaştıkları görülmektedir (Özgürel & Avcıkurt, 2018).

Yaşam biçimi göçüne katılanların çeşitli araştırmalarda emekli göçmen (Özerim, 2012), yerleşik turist (Sağır, 2011) ve çoğunlukla yerleşik yabancı (Baltacı, 2011; Kavacık vd., 2014; Özgürel & Avcıkurt, 2020; Özgürel & Avcıkurt, 2018; Yirik vd., 2015) gibi kavramlarla açıklandığı görülmektedir. Yaşam biçimi göçmenlerinin tümünün emekli, mülk sahibi ve yaşamının ileriki yaşlarında olmaması gibi heterojen özellikler taşıması nedeniyle bu çalışmada "yerleşik yabancı" ifadesinin kullanımı tercih edilmiştir. Türkiye'deki Yerleşik Yabancıların Türk Toplumuna Entegrasyon Sorunları ve Fırsatlar Raporunda yerleşik yabancı; "daha önceleri Türkiye'de ikamet etmedikleri ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmadıkları halde, hayatlarının belli bir döneminde Türkiye'ye yerleşen Türkiye'de mal mülk edinen veya uzun süreliğine kiralayan ve yılın en azından yarısından fazlasını Türkiye'de geçiren kimselerdir" şeklinde tanımlanmaktadır (USAK, 2008). Yerleşik yabancı kavramının yasal mevzuatta bir karşılığı bulunmamakla birlikte (Özgürel & Avcıkurt, 2018) hedef ülkede meydana getirebileceği ekonomik ve sosyo-kültürel etkileşim ve dönüşümler nedeniyle sosyolojik bir yönü olduğu ifade edilmektedir (Dirlik, 2009).

2.2. Alanya'da Yerleşik Yabancılar

Alanya; iklim koşulları, ulaşım, yatırım ve ticaret imkânları

gibi yönleriyle yabancıların ilgisini çekmektedir (ALTSO, 2022). İlçe narenciye ve muz üretimine dayanan bir tarım ekonomisine sahipken, 1960 ve 1970'li yıllarda Alman turistlerin gelmesi ile turizmle tanışmış, 1980'li yıllarda uygulanan teşvik politikalarıyla ilçede turizm yatırımları artmış ve sonraki süreçlerde, Türkiye'nin kitle turizminde öncül destinasyonlarından biri haline gelmiştir (ALTSO, 2007; ALTSO, 2022). Turist olarak gelen ziyaretçilerin Alanya'ya göçü 1990'lı yıllarda başlamış, 2000'li yıllarda artarak devam etmiştir (Südaş, 2005). Yerleşik yabancıların Alanya'yı tercih etmelerinde; uygun iklim koşulları, yaşam koşullarının görece daha ucuz olması, sıcak insan ilişkileri, misafirperverlik, ulaşım rahatlığı ve olumlu bir tatil deneyiminin etkisi bulunmaktadır (Barut, 2019; Südaş, 2005; Üngüren & Kaçmaz, 2021).

2022 yılı itibarıyla Alanya'da ikamet izni alan yabancıların sayısı 123 ülkeden 48.216 olarak açıklanırken; Rus, Ukraynalı ve Almanların en fazla ikamet izni alan milletler olduğu görülmektedir (ALTSO, 2022). Son dönemlerde Alanya'nın, İran ve Irak'tan da göç aldığı görülmektedir (Barut, 2019). 2022 yılına değin 115 ülkeden 60.309 kişi Alanya'dan taşınmaz edinmiştir (ALTSO, 2022).

Yerleşik yabancılar Alanya'nın kent kimliği üzerinde önemli değişimler yaşanmasına neden olmuşlardır. İnşaat ve emlak şirketlerinin sayısında 2000'li yıllardan başlayarak bir artış gözlemlenmiş, talep ve yüksek kazanç yapılaşmayı da beraberinde getirmiştir (Südaş, 2005). Alanya'da 2022 yılı itibarıyla 64 ülkeden 1957 adet yabancı sermayeli şirket bulunmaktadır (ALTSO, 2022). Diğer taraftan yerleşik yabancılar kendi kültürel değerleriyle Alanya'nın sosyo-kültürel dokusuna da etkiye bulunmuşlardır. Örneğin 2006 yılında Alanya Kent Konseyine bağlı olarak, resmi çalışma grubu statüsünde "Alanya Yabancılar Meclisi" kurulmuştur (Öztürk & Yazar, 2018). Kentte yerleşik yabancılar için ibadet merkezi, mezarlıklar ve okullar faaliyet göstermektedir. "Yeni yıl Pazarı" gibi çeşitli sosyal etkinlikler, yerleşik yabancılar kültürlerini yaşatma ve tanıtmaya fırsatı sunmaktadır (Barut, 2019).

Son dönemlerde COVID-19 pandemisi ve ardından Rusya-Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle Rusya'nın seferberlik ilan etmesi, Alanya'nın bu iki ülkeden yoğun bir göç almasına neden olmuştur. Bu son göç dalgası Antalya ve Alanya'da yabancılar mülk satışını artırmış, emlak fiyatları ve ev kiralarda artışlar yaşanmıştır. Öyle ki, Antalya'da yerleşik yabancılar satılan konut sayısı 2022 yılında %76 artarak 21 bin 860'a ulaşmıştır. Bir diğer ifade ile Antalya'da satılan 4 konuttan birisi yabancılar tarafından satın alınmıştır (Euronews, 2022). Bunlara ek olarak Antalya'da 2022 yılında konut fiyatlarının %140 kiralarda ise %172 arttığı ifade edilmektedir (Kısa Dalga, 2022). Benzer şekilde Alanya, Türkiye genelinde kira fiyatlarının en çok arttığı üçüncü ilçe olmuştur (Muratlı, 2023).

Yabancı göçünün ekonomik alandaki etkilerinin yanında psikolojik ve kültürel açıdan da bazı sonuçları bulunmaktadır. Alanya'da yerel halk ile yürütülen çalışmalar incelendiğinde; Alanya'daki yabancı göçünden doğrudan kazanç sağlayan çevrelerce bu göç olumlu karşılanırsa da göçün kültürel değerlerde yozlaşmaya neden olduğu ve yerel halkın yabancıların mülk edinimine ilişkin çeşitli kaygılar taşıdıkları

görülmüştür (Baltacı, 2011; Barut, 2019; Durgun, 2018;). Baltacı'nın (2011) çalışmasında yerel halkın, ikinci konut turizmi kapsamındaki yerleşik yabancılarla etkileşimlerin; manevi değerlere bağlılıkta azalma, evlilik algısındaki değişimler, alkol tüketiminde artış, müzik kültürü ve yerel halkın giyim-kuşam alışkanlıklarında değişimler gibi olumsuz etkiler meydana getirdiğini düşündüğü ortaya konmuştur. Bu bulgulardan hareketle yerel halkın yerleşik yabancılarla ilişkin tehdit algılamaları araştırılması gereken önemli bir konudur. Çünkü bu tehdit algılamaları yerel halk ve yerleşik yabancıların entegrasyonunu güçleştirerek uzun vadede gruplar arasında anlaşmazlıklar ve çatışmalar yaşanmasına neden olabilecektir.

2.3. Bütünleşik Tehdit Teorisi

Bütünleşik tehdit teorisi (Stephan & Stephan, 2000), gruplar arası tutum ve önyargıların açıklanmasında kapsamlı bir çerçeveye sunmaktadır (Riek vd., 2006). Teoriye göre; iç grup üyelerinin çeşitli alanlardaki tehdit algılamaları, dış gruplara yönelik olumsuz tutum ve önyargılara zemin hazırlamaktadır. Teori iç grup üyelerinin; dış grup üyelerinden kendilerine zarar verecek davranışlar bekledikleri fikrine dayanmaktadır (Stephan vd., 2002).

Teori temel olarak dört çeşit tehdit türü ileri sürmektedir. Bunlardan ilki olan gerçek tehditler; iç grubun varlığına yönelik siyasi, ekonomik, fiziksel veya maddi refaha yönelik tehditlerdir. Dış grubun iç grup için oluşturduğu tehdit ne kadar büyük algılanırsa, dış gruba yönelik tutumların da o kadar olumsuz olması beklenir (Stephan & Stephan, 1996). Gruplar kıt kaynaklar için bir rekabet algılamakta dolayısıyla bu rekabet önyargılı davranışların önünü açabilmektedir. Kişilerin tehdit hissetmeleri için gerçek bir tehlikenin varlığı gerekmemekte, kişilerin tehdit algılamaları yeterli olmaktadır. Sembolik tehditler; ahlaki değerler, normlar, standartlar, inançlar ve tutumlarda algılanan grup farklılıkları nedeniyle ortaya çıkan kısaca iç grubun dünya görüşüne yönelik tehditlerdir (Stephan vd., 2000). Dış grup ve baskın grubun norm ve değerleri farklılaştığı için bu durumda da önyargılı algılama ve davranışlar ortaya çıkabilecektir.

Bir diğer tehdit boyutu ise olumsuz kalıp yargılardır. Kalıp yargılar az bilinen bir grup hakkında tutum geliştirmek için sahip olunan bilgilerin bir özeti olarak değerlendirilebilir (Kağıtçıbaşı & Cemalcılar, 2017). Dolayısıyla olumsuz kalıp yargılar iç grupların; dış gruplardan kaçınmasına, onların davranışlarını açıklarken olumsuz özellikler yüklemelerine ve dış gruplara ilişkin ayrımcılık davranışının haklı çıkarılmasına yol açabilmektedir (Stephan vd., 1999).

Son tehdit boyutu gruplar arası etkileşim sürecinde ortaya çıkabilen endişelere odaklanan gruplar arası kaygı boyutudur. Bu boyut, bireylerin genellikle dış grup üyeleri ile iletişimlerinde reddedilmekten, utandırılmaktan, alay edilmekten veya sömürülmeden endişe edebileceklerinden hareketle kendilerini kişisel olarak tehdit altında hissetmeleri ile ilişkilidir (Stephan vd. 2000). Bu boyut sayesinde bütünleşik tehdit teorisi gruplar arası ilişkilerin bireysel ve duygusal boyutuna ilişkin de bir değerlendirme yapabilme fırsatı sunmaktadır (Ward & Berno, 2011).

Teorinin son yıllarda turizm çalışmalarında kullanıldığı görülmektedir. Örneğin Ward ve Berno (2011) Fiji ve Yeni

Zelanda'da yerel halkın turistlere yönelik tutumlarının araştırılmasında bütünsel tehdit teorisini kullanmışlardır. Benzer şekilde Olaghere (2023) Seyşeller'de turizmin yerel halk üzerindeki etkilerini bütünsel tehdit teorisini çerçevesinde incelemiş; gerçekçi ve sembolik tehditlerin gözlemlendiği fakat bunların olumsuz kalıp yargı ve gruplar arası kaygıya dönüşmediği ortaya konmuştur. Bunlara ek olarak Monterrubio'nun (2016) yerel halkın Amerikalı bahar turistlerine (spring breakers) ilişkin olumsuz kalıp yargılarına yönelik çalışması, teorisinin turizm araştırmalarında yerel halkın tutumlarını anlamak için yararlı bir çerçeve olabileceğini göstermektedir. Ulusal turizm alanyazınında bütünsel tehdit teorisini kullanarak Saatçı ve Avcıkurt (2016) Alman ve Rus turistlerin birbirlerine ilişkin tutum ve davranışlarını, Saatçı ve Demirbulat-Güdü (2019) Arap turistlerin Türklere karşı önyargılarını araştırmışlardır. Görüldüğü üzere bu çalışmalar turizm destinasyonlarında yaşayan yerel halk ve turistlere odaklanmıştır. Bütünsel tehdit teorisini bu çalışmada ise, bir turizm destinasyonunda yaşayan yerleşik yabancı-yerel halk arasındaki gruplar arası tehditlerin ortaya konulmasında bir kavramsal çerçeve olarak kullanılmıştır. Bu anlayışla teori çerçevesinde yerel halk iç grup, yerleşik yabancılar da dış grup olarak ele alınarak, yerel halkın yerleşik yabancılarla ilişkin tutum ve tehdit algılarının ortaya konulması hedeflenmiştir.

3. Yöntem

Bu araştırma nitel bir araştırma olup bir fenomen ile ilgili çeşitli deneyimlere sahip bireylerin deneyimlerinin özünü ulaşılması anlayışına dayanan fenomenoloji desenini (Creswell, 2016) benimsemiştir. Çalışmada yerel halkın yerleşik yabancılarla ilişkin tehdit algıları ve tutumlarının kendi deneyim ve perspektiflerinden çözülmesi amaçlanmıştır. Her iki araştırmacının da uzun yıllardır Alanya'da yaşıyor olmaları nedeniyle araştırma deseni olarak yorumlayıcı fenomenoloji kullanılması daha uygun olduğu düşünülmüştür. Betimleyici fenomenolojide araştırmacı deneyimleri askıya alınırken (Yalçın, 2022: 219), yorumlayıcı fenomenolojide araştırmacı deneyim ve önbilgileri araştırma için önemli hale gelmektedir (Sever & Ersoy, 2017: 189). Bu araştırma biçiminde, fenomen hem tasvir edilmekte hem de yorumlanmaktadır (Yalçın, 2022: 220).

Katılımcılar araştırmaya amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak dahil edilmişlerdir. Araştırmaya, Alanya'da doğmuş/büyümüş ya da yerleşik yabancıların kente yerleşmelerinden önce ve sonrasındaki süreçte kentte meydana gelen değişimleri aktarabilecek bilgi birikimine sahip olan kişiler dahil edilmişlerdir. Araştırmacılar çalışmaya dahil olabilecek katılımcıların bir ön listesini çıkarmışlar ve ardından telefon aracılığıyla listede bulunan katılımcı adayları ile iletişime geçerek, çalışmanın amacı, önemi ve tahmini görüşme süresi hakkında bilgi verdikten sonra gönüllü katılımlarını talep etmişlerdir. Görüşmeyi kabul eden katılımcılarla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Fenomenolojik araştırmalarda Creswell (2016, s.189) tarafından 3 ila 10 kişinin incelenmesi önerilmiştir. Buradan hareketle çalışmada 10 kişi ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. 10. görüşme itibarıyla yeni bir bakış açısının ortaya çıkmaması dolayısıyla veri doygunluğu sağlandığı düşünülmüş ve veri toplama süreci sonlandırılmıştır

(Charmaz, 2006). 31.03.2022 ile 08.02.2024 tarihleri arasında gönüllülük esasına dayanan yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur. Görüşmeler katılımcıların izinleri alınarak kaydedilmiştir. Veri toplama aracı olarak alanyazın taraması bulgularına dayanan iki bölümlü bir görüşme formu kullanılmıştır. Formun ilk bölümü demografik bilgileri almayı amaçlarken ikinci bölümde Alanya'da yaşayan yerel halkın yerleşik yabancılarla ilişkin tehdit algılarının tespit edilmesine yönelik ve bütünsel tehdit teorisini boyutlarına dayanan şu beş soru bulunmaktadır:

- Alanya'da yaşayan yerleşik yabancıları bir tehdit olarak algılıyor musunuz?
- Yerleşik yabancıların Alanya'da hangi alanlarda tehdit oluşturduğunu düşünüyorsunuz?
- Yerleşik yabancıların Alanya yerel kültürüne özgü gelenek, görenek, örf, adet ve değerler konusunda tehdit oluşturduğunu düşünüyor musunuz?
- Yerleşik yabancılar hakkında (insan ilişkileri, yerel halka karşı tutum ve davranışları bağlamında) düşünceleriniz nelerdir?
- Yerleşik yabancılar ile birlikte aynı destinasyonda yaşamak sizlere neler hissettiriyor?

Verilerin çözülmesinde Braun ve Clarke'ın (2006) altı aşamalı tematik analizinden faydalanılmıştır. Analizde; (a) veriyi tanıma (verinin deşifre edilmesi, okuma ve ilk notların alınması), (b) kodlama, (c) kodların temalar etrafında toplanması, (d) temaların kodlarla ve tüm veri seti ile ilişkili olarak uyumunun kontrol edilmesi, (e) temaların adlandırılması ve son olarak (f) raporlama aşamaları takip edilmiştir. Verilerin analiz ve görselleştirmelerinde MAXQDA 24 programı kullanılmıştır. Analiz süreci sonunda elde edilen bulgular dört tema altında belirlenen alt temalar halinde sunulmuştur.

Yürütülen nitel araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği için bazı stratejiler kullanılmıştır. İlk olarak araştırmanın inandırıcılığını sağlamak için katılımcıların isimlerinin ve verecekleri bilgilerin gizli kalacağını taahhüt eden izin formları kullanılmıştır. Araştırmaya katılan her bir katılımcıya "K1", "K2" şeklinde anonim isimler verilmiş ve araştırma kapsamında verdikleri bilgiler objektif bir şekilde yorum eklenmeden doğrudan alıntılar şeklinde sunulmuştur. Aktarılabirlik konusunda araştırma sürecinde izlenen aşamalar ayrıntılı olarak açıklanmış ve amaçlı örnekleme tercih edilmiştir. Buna ek olarak nitel araştırmalarda istatistiksel genellenebilirliğin sağlanması söz konusu olmadığından araştırmacılar bu çalışmada analitik genellemeyi kullanmışlardır. Bulgular daha önce alanyazında sunulan sonuçlarla karşılaştırarak yorumlanmıştır. Araştırmanın tutarlılığı kapsamında iki akademisyen veriler üzerinde ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve bunlar karşılaştırılmıştır. 4 temaya ilişkin Cohen Kappa uyum değeri 0.942 olarak hesaplanmıştır ki bu sonuç, Landis ve Koch'a (1977) göre değerlendiriciler arasında "mükemmel düzeyde" bir uyumun olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir. Araştırma için gerekli izin, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Meslek	Doğum yeri	Alanya'da İkamet Süresi (Yıl)
K1	Erkek	46	Yüksek Lisans	Akademisyen	Alanya	40
K2	Kadın	25	Lisans	Fizyoterapist	Alanya	18
K3	Erkek	64	Lisans	Öğretmen/Esnaf	Alanya	60
K4	Erkek	28	Lisans	İnşaat Mühendisi, Emlak ve Turizm	Alanya	23
K5	Erkek	41	Doktora	Akademisyen	Alanya	36
K6	Kadın	28	Lisans	Diyetisyen	Alanya	24
K7	Erkek	42	Lise	Tarım ve Ticaret	Alanya	38
K8	Kadın	28	Lisans	Gıda Mühendisi ve Turizmci	Alanya	24
K9	Kadın	28	Lisans	Avukat	Alanya	23
K10	Kadın	29	Lisans	Psikolog	Alanya	24

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından (17.03.2022 tarihli 2022/10 nolu toplantı, 17 sıra sayılı karar) alınmıştır.

4. Bulgular

Araştırmanın katılımcılarına ilişkin demografik bilgiler Tablo 1'de sunulmuş, bütünsel tehdit teorisi boyutları doğrultusunda incelenen katılımcı görüşlerine ilişkin tema ve alt temalar alt başlıklar halinde verilmiştir.

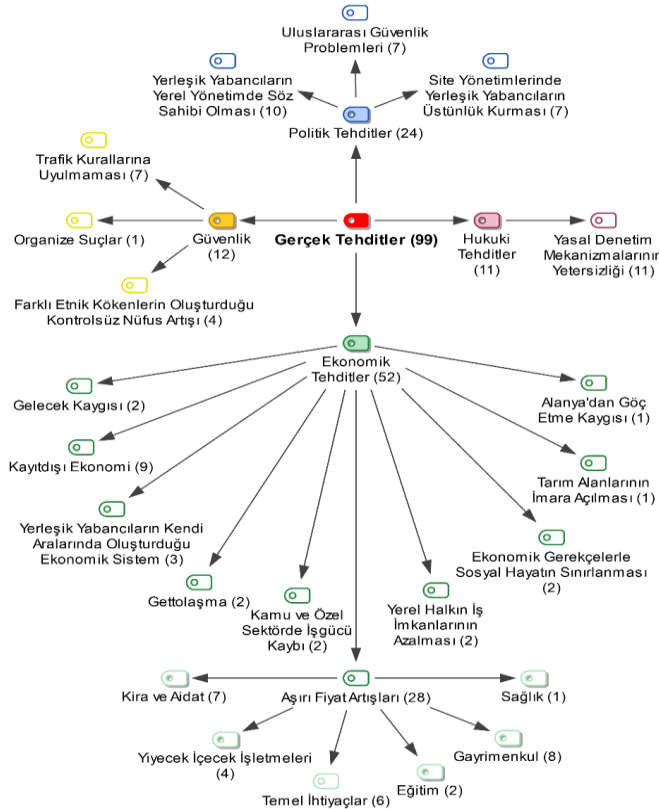
4.1. Gerçek Tehditler

Gerçek tehditler teması; ekonomik, politik, güvenlik ve hukuki alanlarda algılanan tehditler olmak üzere dört alt temadan oluşmuştur. Elde edilen alt temalar ve alt temalar altında bulunan ifadeler sırası ile sunulmuştur.

4.1.1. Ekonomik Tehditler

Katılımcıların en çok algıladıkları gerçekçi tehditlerin ekonomik alanda ortaya çıktığı görülmüştür. Şekil 1'de görüldüğü üzere ekonomik tehditler alt temasında; aşırı fiyat artışları, kayıt dışı ekonomi yerleşik yabancıların kendi aralarında oluşturduğu ekonomik sistem, kamu ve özel sektörde işgücü kaybı, yerel halkın iş imkânlarının azalması, gelecek kaygısı, sosyal hayatın kısıtlanması, tarım alanlarının imara açılması, gettolaşma ve Alanya'dan göç olguları yer almıştır.

Araştırma bulgularına göre yerleşik yabancıların, kentteki fiyatlar üzerinde aşırı bir artışa yol açtığı ve bu fiyat artışlarının yerel halk tarafından büyük bir tehdit olarak algılandığı görülmektedir. K5 konuya ilişkin görüşlerini, "Vatandaşların şu anda özellikle ev satın alabilmesi, kiracı ise ev değiştirebilmesi, ekonomik koşullardan dolayı epeyce

Şekil 1. Gerçek tehditler

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

zorlaştı. Yerleşik yabancıların sayısının artması, ikametgâh sayısının artması da bu durumu birazcık hızlandırdı diye düşünüyorum... Fiyatlar zaten açıp baktığın zaman çok yükseldi. Bu da neredeyse yerlinin bir ev alamayacağı kadar.” şeklinde ifade etmiştir. Özellikle gayrimenkul, kira ve aidatlar, temel ihtiyaçlar, yiyecek içecek işletmeleri, eğitim ve sağlık alanlarında aşırı fiyat artışları yerel halkı kaygılandırmaktadır. Örneğin K1, eğitim alanında artan fiyatların etkisini kendi çocuğu üzerinden “Oğlamı özel bir kreşe gönderiyorduk e tabii durmadan maliyetleri artıyor ama işte bunun üzerinde bir artış gördük. Kreş sahibi ile de görüştük [...] Hani bunları biz karşılayamayız bizim için hani böyle bir ne yapabilirsin falan yani işletme sahibi bizden kolay vazgeçti. Ciddi bir yabancı potansiyeli var artık. Bunu verebilen sayısı fazla, bizi direkt gözden çıkardı...” biçiminde örneklemiştir. Bu duruma ek olarak K5, kira ve gayrimenkul fiyatlarındaki artışların özellikle kirada oturan yerel halkta psikolojik olarak bir gelecek güvencesizliği oluşturduğunu “Bir kiracı şöyle bir güvencesizlik hissedebilir: ya bana ev sahibim çık derse, ya ev bulamazsam, ya param yetmezse. İşimden olursam. Çünkü talep fazla kur farkından dolayı, ayrıca yerindeki daha fazla vermekte şey olduğu için rahatça her an çık diyebilir...” sözleri ile ifade etmiştir.

Yerleşik yabancıların kendi aralarında oluşturduğu ekonomik sistem de yerel halk için ayrı bir tehdit oluşturmaktadır. K7 durumu “Korsan taksicilik yapan mı dersiniz, transfer yapan mı dersiniz? Ev kiralarını el altından... Kayıt dışı bu, ekonomimize de ciddi bir kayıptır.” sözleri ile özetlemiştir. Ayrıca katılımcıların ifadelerinden bu sistemin beraberinde kayıt dışı ekonomiyi getirdiği anlaşılmaktadır. Yerleşik yabancıların kontrolsüz şekilde iş yeri açabilmeleri ve bu iş yerlerinde öbekseler kendi grupları içerisinde ekonomik bir yapılanma sergilemeleri yerel halk tarafından önemli bir tehdit olarak algılanmaktadır. K9 durumu, “Tabi özellikle emlak sektöründe bu şekilde. Kesinlikle Türk vatandaşlarının tercih edilmediği, yalnızca yabancılardan oluşan emlak ofisleri yapılmaya başlanmış... Kesinlikle bu kar payının kendilerine kalması için ve işleyişin Türkler tarafından öğrenilmemesi için. Kendileri sektörde bir şey yaratmak istiyorlar. Bir baskınlık...” cümleleri ile açıklamıştır.

Yerleşik yabancıların açtıkları iş yerleri ve aralarında oluşturdukları ekonomik sistemden dolayı yerel halkın iş imkânlarının azalması ve artan fiyatlar ile birlikte kamu ve özel sektörde işgücü kayıpları yaşandığı katılımcıların ifadelerinden anlaşılmaktadır. K4 duruma ilişkin görüşlerini “Artık buraya bakın memurlar gelmiyor. Yani memur tayin alıyor, tayinine memur gelmiyor, hemen tayin istiyor başka bir yere. Geçen gün bizim arkadaşımız denize sıfır bir hastane olduğunu fakat içinde doktor olmadığını söyledi.” sözleriyle ifade etmiştir. Bununla birlikte aşırı fiyat artışlarının; K4’ün “Fiyatlar sosyal hayatımızı etkiliyor, sosyal hayatımızda yapacağımızı, aktivitelerimizi biz en basit aktiviteleri bile kafeye gitmemizi bile haftanın belli günlerine bölmüş oluyoruz. Yani istediğimiz zaman boş vaktimizde kafeye gideceğimiz yerine, ya bugün gitmeyelim evde çayımızı, kahvemizi içelim...” ifadesinden anlaşılabileceği gibi yerel halkın sosyal yaşamının kısıtlanmasına da neden olduğu görülmektedir.

Yerel halk diğer taraftan yerleşik yabancıların kentin belli

noktalarında yoğunlaştıklarını ifade ederken yerleşik yabancıların ve kendilerinin ikamet ettiği site, mahalle ve diğer sosyal yaşam alanlarının ayrışmasının ileride farklı grupların kendi ekonomik ve kültürel ekosistemlerini oluşturduğu gettolar yaratmasından da kaygı duymaktadır. Algılanan bu kaygı K5’in, “Yani hem elit gettolaşma hem daha böyle düşük düzeyde varoş gettolaşma. Öbeklenmiş, gruplaşmış, adacıklar halinde bir şehir... Ondan sonra hem gelen turistin hem de buradaki Türk vatandaşlarının mutlu mesut yaşadığı şehir olmaktan burası çıkar. Zaten, hani buna dair şeyler görüyoruz.” ifadesinde görülebilmektedir.

Son olarak katılımcılar Alanya’da yerel halk için hayatın idame ettirilmesinin uzun vadede daha güç hale geleceği ve belki de gelecek kuşaklar için Alanya’dan göçün dahi söz konusu olabileceğini vurgulamışlardır. K1’in “Burada o kadar pahalı yaşam olacak ki ya da böyle bir yabancı bir yönetimin söz sahibi olduğu bir popülasyon olacak ki bizim çocuklarımız, torunlarımız kendi istekleriyle artık daha arka bölgelerde, İç Anadolu bölgelerinde yaşamayı tercih edecekler belki de ki bunu bugün günümüzde görüyoruz. Yani buradan sahilden kırsala bir göç gibi birazcık daha yayla kesimlerine, kırsal kesimlere.” ifadesinden çocuklarının Alanya’daki geleceğinden duyduğu kaygıyı gözlemlemek mümkündür.

4.1.2. Politik Tehditler

Gerçekçi tehdit alt temalarından bir diğeri politik tehditlerdir. Katılımcılar yerleşik yabancıların, uzun vadede nüfuslarının artması sonucu şehrin yerel yönetiminde söz sahibi olma ve kendilerinin azınlık konumuna düşme ihtimalini ciddi bir tehdit olarak algılamışlardır. 2019 yerel seçimlerinde bir Rus belediye başkan adayı çıkması ve seçim sonucunda söz konusu adayın oy sıralamasında beşinci sırada yer almasının (Sözcü, 2019) yerel halkı derinden etkilediği görülmüştür. Bu etki K7’nin “Çocuklarımızın olduğu kuşakta bu artış böyle devam ederse daha büyük azınlığa düşüyoruz bu durumda. İşte belediyede azınlıktan kaybedeceğiz. Belki siyaset anlamında onların iktidarı söz konusu olacak.” ifadesinde görülebilmektedir.

Duruma daha mikro perspektiften bakıldığında, site yönetimlerinde yerleşik yabancıların üstünlük kurmaya başlamaları yerel halk tarafından bir tehdit unsuru olarak algılanmış, bu olgunun yarattığı olumsuzluklar K9 tarafından “Hatta çoğunluk üstünlük kurarak azınlıkta kalan yerel halkı dışlama, evlerini satmaya kadar ki bazı şeyler de benim de duyduğlarım. Mesela kendi para birimlerinde yüksek aidat koyarak istemedikleri birkaç azınlıkta kalan daireleri sattırıp işinize gelmiyorsa, satın gidin gibi tavırlar takındıklarını da ben duydum.” biçiminde belirtilmiştir.

Son olarak yerel halk, Alanya’da yerleşik yabancıların varlığının makro boyutta uluslararası güvenlik sorunlarına yol açabileceğini ve konunun ulusal güvenlik boyutunun ciddi şekilde ele alınması gerektiğini vurgulamıştır. K5 durumu “... Jeopolitik açıdan farklı ülkelerle Türkiye’nin gelecekte farklı çatışmalar yaşayabileceği bir durumda buraların işte o ülkeler açısından bahane edilmesi ve Türkiye üzerinde bir takım ne diyeyim müdahalelerde buraların argümanlaştırılması şeklinde kullanılabileceğine yönelik kaygılarım yok değil açıkçası. Çünkü burada çok baskın, işte

farklı ülkelerden insanlar var. Yani hani yirmi yıl sonra bizim orada şu kadar vatandaşımız yaşıyor, onların haklı çıkarlarını korumak bizim birinci görevlerimizden birisidir dolayısıyla bizim bunlara müdahale etmemiz lazım deyip bunun üzerinden bir şey...” sözleri ile ifade etmiştir.

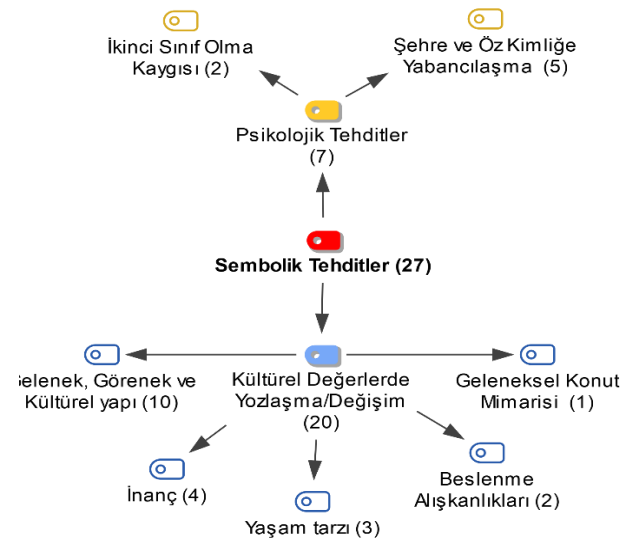
4.1.3. Güvenlik Konusunda Algılanan Tehditler

Gerçekçi tehditler teması bağlamında yerel halkın güvenlik alanında bazı tehditler algıladıkları belirlenmiştir. Şehrin nüfusunun artması, pek çok etnik kökenden insanı barındırması gibi nedenlerle katılımcıların güvenlik konusunda tehdit algılamaları olduğu tespit edilmiştir. Bazı yabancı plakalı araçların trafik kurallarına uymayarak risk oluşturmalarından duyduğu kaygıyı K5, “*Gene mikro örnek işte yolda giderken biri, bir yabancı ülke plakası. Senin trafik kurallarına riayet etmeyebiliyor. Hani basıyor gidiyor adam, sen elliyle gidiyorsun sahilde. Ya bilmediğinden ya da umursamadığından ya da senin cezaî müeyyiden adamın işte sakız parası olduğundan.*” cümlesiyle ifade etmiştir. Diğer taraftan, bir turizm kenti olan ve iç göç hareketleri nedeniyle hâlihazırda kalabalık bir kent olan Alanya’nın nüfusuna bir de farklı milletlerden yerleşik yabancıların eklenmesi ile oluşan kontrolsüz ve plansız nüfus artışının yerel halkta fiziksel bir güvenlik problemi oluşturduğu da görülmüştür. K6, “*Yani burada birçok yerden insan var, Rus var, osu var, busu var. Bazısı gerçekten insanı ürkütüyor. O yüzden zaten biz toplumda kadın olarak hep kendi vatandaşımızdan bile ürkerken onlardan da evet çekiniyoruz. Ben çekiniyorum kendi adıma tabi ki.*” ifadesiyle bir kadın olarak duyduğu kaygıyı dile getirmiştir.

Son olarak yerel halkta, yerleşik yabancıların bir suç unsuru oluşturarak suç oranlarını artırdığı gibi bir düşünce görülmemekle birlikte uzun dönemde kentte organize suçların görülebile ihtimali bir tehdit olarak değerlendirilmiştir. K5 bu duruma, “*Hani nüfusun bu kadar kalabalıklaştığı yerde orta, uzun vadede suç oranları da çeşitlenebilir, farklılaşabilir, daha organize suçlar belki. Çünkü paranın çok döndüğü yerlerde genellikle daha organize daha yeraltı diyebileceğimiz başka organizasyonlar ortaya çıkabiliyor.*” cümlesiyle dikkat çekmiştir.

4.1.4. Hukuki Alanda Algılanan Tehditler

Gerçek tehditler altındaki son alt temada yer alan tehdit grubu hukuki alanda algılanan tehditleri içermektedir. Yerel halk, yabancılara vatandaşlık verilmesi ve gayrimenkul satışları gibi konularda ciddi bir yasal düzenleme yapılmasını istemektedir. K1 yerleşik yabancıları ilgilendiren hâlihazırda uygulamaların yetersizliğine ve yasal denetim mekanizmalarının eksikliğine, “*Yani şimdi bir de kanunlarımızda bazı eksiklikler var. Mesela sitede aidat topluyoruz. Şimdi yönetici diyor ki A dairesinden alamadım diyor, niye alamadın işte ver icraya alamadıysan. Bu konuda hani avukatın da bir şey yapamadığını, dairenin boş olduğunu, tebligat olmadan işlem yapamayacaklarını falan söylüyorlar. Şimdi bu demek ki bu konuda bir şey var, eksiklik var. Bu tip şeylerin önüne geçmek için kanuni bazı düzenlemelerin yapılması gerektiğini düşünüyorum. En azından yerel yönetim bazında.*” şeklinde vurgu yapmıştır.

Şekil 2. Sembolik tehditler

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

4.2. Sembolik Tehditler

Yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin sembolik tehdit algıları kültürel değerlerde yozlaşma/değişim ve psikolojik tehditler olmak üzere iki alt temada verilmiştir. Kültürel değerlerde yozlaşma/değişim alt temasında; görenek ve kültürel yapı, inanç, yaşam tarzı, beslenme alışkanlıkları ve geleneksel konut mimarisindeki değişimler ön plana çıkarken, psikolojik tehditlere ilişkin bulgular ise şehre ve öz kimliğe yabancılaşma ve ikinci sınıf olma kaygısını içermektedir (Şekil 2).

4.2.1. Kültürel Değerlerde Yozlaşma

Sembolik tehditler temasında halkın en çok, kültürel değerlerinin yozlaşması ya da değişime uğraması konusunda tehditler algıladığı görülmüştür. Örneğin K4’ün “*İnsanlar burada kalıcı hale geldi e şimdi bunların çocukları olacak. Bunlar burada büyüyecek. Hâlihazırda çocuklar da var zaten. E bundan sonraki 5 senelik 10 senelik bir süre zarfında hepimizin çocukları bunlardan etkilenecek ve bir kültür paylaşımı olacak. Benim korkum bizim kültürümüzün kaybolması.*” ifadesinden gelenek, görenek ve kültürel yapıdaki değişimler konusunda ciddi endişeler taşıdığı görülmektedir. Buna ek olarak yerleşik yabancıların etkisi ile inanç ve yaşam tarzında yaşanabilecek değişimler yerel halkı kaygılandırmaktadır. K3, “*Kaygı duyuyorum, asla mutlu değilim, neden mutlu değiliz? Çünkü bunların yaşam tarzı bizim kültürel değerlerimize uymuyor.*” ifadesi ile gruplar arası kültürel farklılıklara işaret etmiştir.

Kültür üzerindeki etkiler ve değişimler beslenme ve mutfak alışkanlıklarına kadar uzanabilmektedir. Örneğin K4 kentteki yiyecek işletmelerinin yerleşik yabancıların zevk ve isteklerine göre menü çıkarması ve yiyeceklerin içeriğinin değişime uğraması nedeniyle beslenme alışkanlıklarına yönelik algıladığı tehdidi, “*Yemeklerin içeriği onlara göre belirleniyor. Yerel restoranların, yerel hizmet sunan işletmelerin sayısı git gide azalmaya başlıyor.*” şeklinde dile getirmiştir.

Alanya'nın kültürel dokusunda meydana gelen değişimlerden payını alan bir başka alan da geleneksel konut mimarisidir. İnşaat ve emlak sektörünün yükselmesi nedeniyle kentteki yapı stoğu artmıştır. Fakat katılımcılardan K5, inşa edilen bu yeni yapıların kentin geleneksel konut mimarisi ve yaşam kültürü ile uyumadığını, “Hani bizim kültürümüzle alakalı o geleneksel kodları taşıyan mimari yapılanmalar da tamamen geri çekildi. Bizim oturamayacağımız evler ya bir konut stoğu var Alanya’da ama bu konut stoğunun mimarisi bizim yaşam tarzımıza uygun değil. Hem alamıyorsun hem de zaten senin yaşam tarzına uygun değil.” sözleriyle vurgulamıştır.

4.2.2. Psikolojik Tehditler

Sembolik tehditler temasındaki ikinci alt tema psikolojik tehditlerdir. Katılımcıların ifade ettikleri kültürel değerlerdeki değişim ve yozlaşmalar yerel halkın şehri ve kendi öz kimliğini sorgulamasına neden olarak bir yabancılaşma hissi meydana getirmektedir. Bu durum K6'nın, “Kendimi çok rahatsız başka bir yerdeymiş gibi hissediyorum. Bu anlamda biraz üzülüyoruz.” ifadesinde açıkça görülmektedir. Yaşadığı kente yabancılaşan yerel halkın bu duruma paralel şekilde bir ikinci sınıf olma kaygısı taşıdığı görülmektedir ki bu durum K5 tarafından, “Ya burada çok değil 5-10 sene içerisinde hem psikolojik hem de gerçek anlamda yani gündelik hayatta hissedebileceğimiz şekilde ikinci sınıf olma kaygısını hissediyorum ben.” cümlesiyle dile getirilmiştir.

4.3. Olumsuz Kalıp Yargılar

Araştırma bulguları yerel halkın yerleşik yabancılara ilişkin bazı olumsuz kalıp yargılar taşıdığını ortaya koymuştur (Şekil 3). Yerel halkın özellikle yerleşik yabancılara yerel kültür değerlerine uyumu konusunda olumsuz kalıp yargılara sahip olduğu görülmüştür. K2, “Buradaki yapıyı kabullenmek

yerine kendi yaşadıkları yeri buranın da öyle olmasını bekliyorlar. Ama hani bu yapıyı değiştiremeyiz. Çünkü böyle gördük, böyle yaşadık. Bu karmaşanın asıl sebebi de zaten bence bu” şeklinde görüş bildirmiştir. K7 ise, “... hiç bir girişimleri de yok. Hani biz yine asansörde ufak tefek diyalog kurmaya çalışsak da onlar yani zaten Danimarkalı, Norveçli

yani çok zorda kalırlarsa İngilizce konuşmayı tercih ediyorlar.” ifadesi ile yerleşik yabancılara Türkçe öğrenme konusundaki isteksizliğine değinmiştir. Benzer şekilde K9 yerleşik yabancılara yerel kültür değerlerine kayıtsız kaldığını, “Bazıları çok dirençli olup mesela işte bizim özel bayramlarımızda vesaire yer almak istemezken kendi bayramlarını gayet kutlamak istiyorlar. O özel günlerde okuldan ayrılmak istiyorlar.” sözleriyle açıklamıştır. Bunların dışında yerleşik yabancılara ilişkin olarak “nezaketsiz”, “rahat”, “bencil”, “saygısız”, “kural tanımaz” şeklinde kalıp yargılar üretilmiştir.

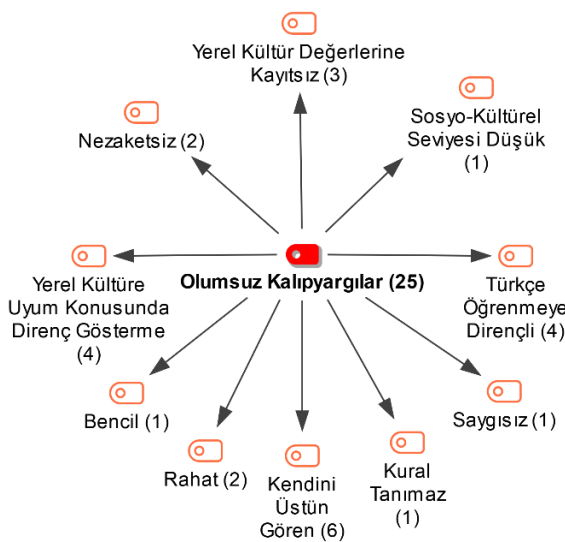
K8'in “Görüyorum, markete çıkıyoruz, görüyoruz. Yani bir restorana oturduğunda görüyorsun. Yani bizi birazcık aşağıda görüyorlar. Hani onu hissedebiliyorsun.” ifadesi, yerleşik yabancılara kendini üstün görmesine ilişkin üretilen kalıp yargıyı örneklemektedir. K7'nin, “Kendi evinde gibi çok rahat. Gerek kılık kıyafet, giyin, kuşam, hal, hareketleri anlamında.” ifadesi “rahat”; K9'un “Bizim kadar hani nezaketli değiller çünkü. Para verdikleri için en azından karşı tarafın bizim verdiğimiz değeri algıladıkları için ticari yönden bunun değerlendiriyorlar.” sözleri ise “nezaketsiz” kalıp yargılarına örnektir. K6, “Etrafın düşüncelerine bazen saygı göstermedikleri için bizi olumsuz etkilediklerini düşünüyorum.” ifadesi ile yerleşik yabancılara “saygısız”; K8 ise, “E kural tanımıyorlar çünkü kendi ülkelerinde çok sıkı bir yönetim var ama burada onlara tavizler verilmeye başlandığı için ekonomimize katkı sağladıklarından ötürü.” sözleri ile “kural tanımaz” olarak nitelendirmiştir.

Son olarak yerel halkın yerleşik yabancılara sosyo-kültürel seviyesinin düşük olduğuna ilişkin olumsuz kalıp yargıya sahip olduğu görülmüştür. K1 durumu, “Buraya gelen yerleşik yaşamaya başlayanların tamamı artık böyle çok ekonomik seviyesi, kültür seviyesi yüksek insanlar değil.” sözleriyle açıklamıştır.

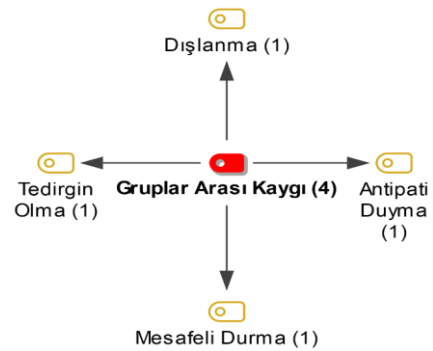
4.4. Gruplar Arası Kaygı

Gruplar arası etkileşim sürecinde ortaya çıkabilen endişelere odaklanan, bireyin kişisel olarak kendini tehdit altında hissetmesi yönünde tehdidin bireysel ve duygusal boyutunu inceleyen gruplar arası kaygı temasında katılımcıların antipati, dışlanma, mesafeli ve tedirgin olma gibi farklı duygu ve hisleri tecrübe ettiği görülmüştür (Şekil 4).

Örneğin K5 gündelik yaşamındaki deneyimlerinden yola çıkarak yerleşik yabancılara karşı bir antipati duyduğunu fakat

Şekil 3. Olumsuz kalıp yargılar
Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 4. Gruplar arası kaygı
Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

bunun davranışsal boyutta olmadığına, “Çünkü gündelik hayatta demek ki yaşadıklarım o kadar şey ki o çatışmayı yaşıyorum. Davranışsal olarak kesinlikle bir şey yok. Tutumsal olarak bende antipati oluşturuyor” sözleriyle değinmiştir. K10 ise özellikle çocuklar arasındaki ilişkilerde dışlanma ve akran zorbalıklarının yaşanabildiğini ifade etmiştir:

“Çocuklar arasında evet dışlamalar olduğunu, yine okulda mesela akran zorbalıkları olabiliyor. Çok garip ama yabancılardan Türklere karşı olabiliyor. Çünkü sınıfta yabancı öğrenci çoğunluk ve kendi aralarında ortak dil olan İngilizceyi değil kendi dillerini de konuşabiliyorlar. Şimdi bu durumda Türk olan çocuk İngilizce olsa belki anlayacak ama diğer dili anlamıyor... ve orada büyük bir dışlanma ve ne yazık ki psikolojik bir sorun ortaya çıkıyor.”

Yerleşik yabancıların özellikle Türkçe öğrenme konusunda gösterdikleri direncin yerel halkın yerleşik yabancılar ile ilişkilerinde mesafe koymasına, iletişim dili olarak artık yalnızca Türkçe'nin tercih edilmesine neden olduğu gözlemlenmiştir. K8 bu duruma, “Kendi ülkemizde yok sayılıyor hissedilmek bence çok kötü bir şey ve bizim onlara karşı bir duvar örmemizi sağlıyor artık ister istemez. İngilizce konuşabiliyorum ama bana bir şey sorduğunda Türkçe sormasını bekliyorum artık.” ifadesi ile dikkat çekmiştir. Son olarak, yerleşik yabancılar ile yerel halk arasında yaşanan olumsuz deneyimlerin yerleşik yabancılar ile kurulan ilişkilerde tedirginlik yarattığı görülmüştür. K2, yaşadığı bir olumsuz deneyimin sonuçlarını, “Burada yabancıların artışıyla beraber küçük pürüzlerin bile ortaya çıkması bizi artık tedirgin hale getirmeye başladı. İletişim kurarken ya da sosyal hayatta otobüse binerken bile bunu hissedebiliyoruz. Mesela ben otobüste otururken İngilizce konuşuyorlar. Arkamdaki koltukta Türklerin ne kadar pis koktuğundan bahsetmişlerdi mesela ya da ne kadar kötü olduklarından bahsediyorlardı.” sözleri ile dile getirmiştir.

5. Sonuç ve Tartışma

Türkiye'nin önemli turizm destinasyonlarından biri olan Alanya'da yaşayan yerel halkın yerleşik yabancılar yönelik tehdit algılamalarının Bütünleşik Tehdit Teorisi doğrultusunda araştırıldığı bu çalışmada, yerel halkın teoride öne sürülen gerçek tehditler, sembolik tehditler, olumsuz kalıp yargılar ve gruplar arası kaygı olmak üzere tüm boyutlarda tehdit algılamalarına sahip olduğu görülmüştür. Stephan ve Renfro' nun (2002) belirttiği gibi dört boyutta algılanan tehditler birbirleri ile ilişkilidir ve birbirini tamamlayarak bütünleşik tehditleri açıklamaktadır.

Gerçek tehditler boyutunda, Alanya halkı yerleşik yabancılar ilişkin ekonomik, hukuki, güvenlik ve politik alanlarda tehdit algılamalarına sahiptir. Bunlardan özellikle ekonomik tehditlerin ciddi boyutlarda olduğu görülmüştür. Fiyatların yerleşik yabancılar yönelik olarak düzenlenmesi ve kur farkından kaynaklanan aşırı fiyat artışları yerel halkın gündelik yaşamını olumsuz etkilemektedir. Önceki çalışmalar ekonomik alanda algılanan gerçek tehditlerin çalışma sonuçları ile paralel önemli çıktılarını işaret etmiştir. Örneğin Lawrence'ın (2011) çalışması, bir iç grup üyesinin ekonomik açıdan bir dezavantaj algılaması durumunda, dış grup üyelerine daha az tolerans gösterdiğini ortaya koymuştur.

Baltacı'nın (2011) ikinci konut turizmi kapsamında Alanya'da gerçekleştirdiği çalışması ise yerel halkın, yabancıların kent yaşamına olumsuz ekonomik etkileri olduğunu düşünmesi durumunda sosyokültürel etkileşim ve aynı kentte yaşam konusunda duyulan memnuniyet seviyesinin azaldığını ortaya koymuştur. Buna ek olarak teoride ileri sürüldüğü gibi iç grup üyelerinin refahına yönelik artan tehdit algısının, gruplar arası ilişkilerde önyargı ve olumsuz tutumlar yaratmada önemli etkileri olduğu belirtilmektedir (Stephan & Stephan, 2000) ki bu çalışmada da katılımcıların yerleşik yabancılar hakkında pek çok olumsuz kalıp yargıya sahip oldukları görülmektedir.

Gerçek tehditler boyutunda özellikle uluslararası güvenlik endişesi, azınlık haline gelme gibi politik kaygılar olduğu görülmüştür ki bu bulgu da Durgun'un (2018) çalışması ile benzeşmektedir. Kentte yerleşik yabancılar ve yerel halkın belli site ve mahallerde yoğunlaşarak bir anlamda kentin gettolaşması ihtimalinin iç ve dış gruplar arasındaki etkileşimi azaltarak ekonomik ve psikolojik bir bariyer yarattığı söylenebilir. Bu anlamda yabancılar gayrimenkul satışları ve vatandaşlık verilmesi süreçlerinin şehrin ekonomik, nüfus ve kültür dokusunu koruyacak planlamalar çerçevesinde hazırlanacak mevzuat çerçevesinde yapılması büyük önem taşımaktadır.

Yerel halkın yerleşik yabancılar ilişkin bir diğer tehdit algısının da sembolik tehditler boyutunda olduğu görülmüştür. Kültürel değerlerin yozlaşmasına yönelik algılanan bu tehditler, Öztürk vd., (2007) ve Baltacı'nın (2011) bulguları ile benzeşmektedir. Gruplar arasındaki değer, norm ve yaşam tarzındaki farklılıklar bu tehdit türünün ortaya çıkışında etkili olmaktadır. Yerleşik yabancıların kendi kültürel değerlerine ve yaşam tarzlarına ilişkin sürdürdükleri yılbaşı etkinlikleri ve çeşitli dini kutlamaların yerel halkta bir tehdit unsuru olarak değerlendirildiği görülmüştür. Özellikle uzun dönemde gelenek, görenek ve kültür yapısı üzerinde meydana gelebilecek değişim ve dönüşümler konusunda yerel halkın oldukça kaygılı oldukları anlaşılmıştır. Bu anlamda kentteki yabancı eğitim kurumları da dahil olmak üzere tüm okullarda Türk kültürü ve geleneklerinin tanıtılması, korunması ve kültürlerarası hoşgörü gibi konularda dersler, konferanslar ve etkinlikler yapılması çocuklar ve gençlerin kültürel değerlerinden kopmaması konusunda önemli görülmektedir.

Araştırma bulguları yerel halkın yerleşik yabancılar ilişkin olumsuz kalıp yargıları olduğunu da ortaya koymuştur. Kalıp yargıların bulunulan bağlama göre gerçek ya da sembolik tehditlerle ilişkili olabileceği ifade edilmektedir (Stephan & Renfro, 2002). Bu çalışmada yerel halkın yerleşik yabancılar ilişkin “kendini üstün gören”, “yerel kültüre uyum konusunda dirençli”, “rahat”, “saygısız” gibi kalıp yargılarının daha çok sembolik tehditlerle ilişkili olduğu görülmektedir. Yerel halkın en çok kaygı hissettiği boyutun gerçek tehditler olduğu, fakat olumsuz kaygıların daha çok sembolik tehditlerle ilişkili üretildiği görülmektedir bu da yerel halkın kültürel değerlerine ve bu değerlerin korunarak aktarılmasına büyük önem attığı şeklinde yorumlanabilir. Olumsuz kalıp yargıların ve kültürlerarası algılanan mesafenin azaltılmasında iletişimin önemli bir rolü bulunmaktadır (Lippmann, 1998). Bu nedenle farklı kültürlerin birbirlerini tanımalarına olanak veren, özellikle Demirbulut-Güdü ve Saatçı'nın (2019) da belirttiği gibi, sanat ve kültürel faaliyetler yoluyla grupların

etkileşiminin artması sağlanabilir. Böylece farklı grupların birbirinin kültürel değerlerine aşına olması sağlanabilir. Zira bütünlük tehdit teorisine göre birbirinin norm ve değerleri hakkında daha az bilgi sahibi olan gruplar daha fazla kaygı duymakta ve olumsuz kalıp yargıya sahip olmaktadır (Stephan vd., 1999). Bu noktada kentte bulunan Alanya Yabancılar Meclisi ile işbirliği içerisinde daha fazla proje üretilerek kültürlerarası mesafelerin azaltılmasına yönelik etkinlikler düzenlenebilir.

Son olarak tehdidin bireysel boyutu olan kaygı boyutuna bakıldığında yerel halkın olumsuz kalıp yargılarının davranış boyutuna dönüşmediği, katılımcıların yerleşik yabancılarla ilgili çok fazla olumsuz duygusal deneyimler yaşamadıkları ifade edilebilir. Katılımcılardan bazıları yerleşik yabancılarla olan etkileşimlerinde kendilerini tedirgin, mesafeli ve dışlanmış hissettiklerini belirtmişlerdir. Gruplar arası kaygı arttıkça dış gruplara ilişkin önyargının da artacağı ifade edilmektedir (Islam & Hewstone, 1993). Dolayısıyla bulgular, algılanan tehditlerin şu an için bir çatışma davranışına dönüşmediğini gösterse de gelecekte yaşanabilecek olumsuz durumların oluşmaması için tedbir alınması gerektiğine işaret etmektedir.

Değinilmesi gereken önemli noktalardan biri de yerel halkın Alanya'nın bir turizm kenti olduğunun, turizm ve turistlerin şehre ekonomik katkısının bilincinde olduğu; turistlere karşı olumsuz bir tutum beslemediği sonucudur. K3'ün ifadesinde bu durum açıkça görülebilmektedir. *"Turizmi bunlardan ayıracağız. Turizm ayrı bir kategori. Çünkü turist geliyor. 15 gün otelde konaklıyor gidiyor ama bunlar turizm değil bunlar resmen ülkesini terk edip gelip buraya yerleşiyor, iş kuruyor."* Fakat yerel halk turistlerin geçici ziyaretlerinin kalıcı oturma dönüşmesini, araştırmada da ortaya konulduğu gibi özellikle ekonomik, politik ve kültürel değerlerin yozlaşması gibi alanlarda ciddi bir tehdit olarak değerlendirmektedir. Öztürk ve diğerlerinin (2007) bulgularına benzer şekilde, yerleşik yabancıların kayıt dışı yöntemlerle evlerini kendi aralarında kiralamalarının Alanya'daki konaklama sektörüne de olumsuz yansımaları olabileceğini belirten katılımcılar da olmuştur. Bu anlamda da daha sıkı denetim mekanizmalarına ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Son dönemde medyada Antalya ve Alanya'da bazı mahallelerin yerleşik yabancılarla ikamet iznine kapatılması gibi önlemler sonrasında yerleşik yabancıların sayısında düşüş olduğu ifade edilmektedir (Çınar, 2024). Kentin aşırı kalabalıklaşması ve bakir dokusunu kaybettiği gerekçesi ile bazı yerleşik yabancıların ülkelerine geri döndükleri ifade edilmektedir (Açıkalın, 2010). Dolayısıyla bu sonuç aslında turistin temsilcisi olarak değerlendirilebilecek yerleşik yabancıların da yoğun yapılaşma, nüfusun ve fiyatların hızlı artışı ve güvenlik zafiyetleri gibi konularda tehdit hissettikleri şeklinde yorumlanabilir. Bu noktada Alanya'nın "güvenli" ve "özgün" bir turizm destinasyonu özelliğini kaybetmesi uzun vadede kentteki turizm endüstrisi için de olumsuz sonuçlar doğurabilir.

5.1. Pratik Çıkarımlar

Çalışma bulguları yerel halkın yerleşik yabancılarla ilişkin algıladığı tehditlerin ve olası çatışmaların giderilmesinde ve ortadan kaldırılmasında yerel ve merkezi yönetimlere önemli

katkıları sağlayacaktır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar yerel halkın pek çok konuda tehdit altında hissettiğini göstermiştir. Dolayısıyla Alanya için geliştirilecek politikalarda yerel halkın düşünce ve hislerini dikkate almak gereklidir. Aksi takdirde üretilen politikalar Durgun' un (2018) ifadesi ile uzun vadede anlamlı olamayacaktır. Bu noktada çalışma bulguları yerel halkın hangi konularda tehdit hissettiğini ortaya koyarak üzerinde düşünülmesi ve önlem alınması gereken hususlara işaret etmektedir.

Turizm destinasyonlarında yerel halk çalışmaları kapsamında yerel halkın yerleşik yabancılarla ilişkin tehdit algılamalarını anlamaya yönelik ilk araştırmalardan olduğu düşünülen bu çalışma, yine ilgili alanyazın için görece yeni sayılabilecek bütünlük tehdit kuramını teorik çerçeve olarak kullanmıştır. Çalışma yerel halkın sadece tehdit algılamalarının ne olduğunu ortaya koymamış aynı zamanda bu tehditlerin nasıl oluştuğu konusunda da anlayış sağlamıştır. Çalışma, önceki araştırmalardan farklı olarak yerel halkın yerleşik yabancılarla yönelik tehdit algılamalarının özellikle olumsuz kalıp yargılar ve gruplar arası kaygı boyutları ile duygusal yönlerini de ortaya koyması bakımından önemli görülmektedir. Aynı zamanda tehditlerin bireysel ve grup düzeyinde algılanan boyutları da ortaya konulmuştur. Bütünlük tehdit teorisi, yerel halk ve diğer dış gruplarla etkileşimlerin incelenmesinde yararlı bir çerçeve sunmuştur.

5.2. Sınırlılıklar ve Gelecek Çalışmalar için Öneriler

Çalışma nitel bir araştırma olup, katılımcıların görüşleri ile sınırlıdır. Dolayısıyla nitel araştırmaların doğası gereği bulguların genellenmesi mümkün olmamaktadır. Yerel halk- yerleşik yabancı etkileşimi konusunda çalışma yapacak araştırmacılara, tehdit algılamalarının sosyo-kültürel ve ekonomik sermaye düzeyi ve meslek grubuna göre değişip değişmediğinin, nicel araştırmalarla ve daha büyük örneklem grupları ile ele alması önerilebilir. Tehdit boyutlarının birbiri üzerindeki etkileri ve ilişkileri de istatistiksel testlerle ortaya konabilir. Turizm endüstrisinin diğer paydaşları olan turizm çalışanları, turistler, yerel halk gibi aktörler arasındaki gruplar arası etkileşimlerinin çeşitli boyutlarının araştırılmasında, araştırmacılar Bütünlük Tehdit Teorisini kullanabilir. Diğer taraftan, yerleşik yabancıların Alanya'nın bir parçası olduğu gerçeğinden hareketle; onların tehdit algılamalarının da ortaya konulması kültürel uyumun tesis edilmesi noktasında sağlıklı bilgiler sunacaktır.

Etik Beyan: Bu çalışmada kullanılan görüşme yöntemi için Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Alanı Bilimsel Araştırma ve Etik Kurulu'ndan 17/03/2022 tarihli ve 2022/10 nolu toplantısında 17 sıra sayılı kararı ile izin alınmıştır. Aksi bir durumun tespiti halinde TO&RE Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir.

Yazar Katkı Beyanı: Yazarların katkı oranı eşittir.

Çıkar Beyanı: Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

Açıkalın, F. (2010). Alanya Alman'ını Kaybederken, *Turizm Güncel*. <https://www.turizmguccel.com/makale/alanya-almanini-kaybederken-m405.html>. Erişim Tarihi: 25.01.2024

- Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (AKTOB) (2023, Kasım). *Antalya'nın Yerleşik Yabancı Nüfus Oranı 102,643'e Ulaştı*, <https://124.im/FIOQrY>, Erişim tarihi: 28.11.2023.
- Alanya Ticaret ve Sanayi Odası (ALTSO) (2022, Temmuz). *Alanya'da konaklama sektörünün gelişimi ve mevcut durumunun analizi. Alanya'da Konaklama Sektörünün Gelişimi*. <https://www.altso.org.tr/yayinlarimiz/raporlar-ve-dosyalar/alanyada-konaklama-sektorunun-gelismisi/> Erişim Tarihi: 08.07.2022.
- Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Ekonomik Raporu (ALTSO), (2022, Eylül). <https://www.altso.org.tr/yayinlarimiz/alanya-ekonomik-rapor/alanya-ekonomik-rapor-2022/> Erişim Tarihi: 14.09.2022.
- Baltacı, F. (2011). *İkinci Konut Turizmi Kapsamında Antalya'da Konut Edinen Yabancıların Kentin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısına Etkileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Barut, K. N. (2019). *Türkiye'ye Yönelik Yabancı Göçünün Kentleşme, Kent Kültürü Ve Gündelik Yaşam Pratikleri Üzerine Etkisi: Alanya Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology, *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Charmaz, K. (2006). *Constructing grounded theory: A practical guide through qualitative analysis*. Sage, Thousand Oaks, California.
- Creswell, J. W. (2016). *Araştırma Deseni: Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*. (Çev. Ed.), S. B. Demir, Eğiten Kitap, Ankara.
- Croucher, S. M. (2013). Integrated threat theory and acceptance of immigrant assimilation: An Analysis of Muslim immigration in Western Europe, *Communication Monographs*, 80(1), 46-62.
- Çınar, M. (2024, Şubat, 25). Antalya'dan kaçan Ruslar kiralari düşürdü, *Hürriyet gazetesini*. <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/antalyadan-kaçan-ruslar-kiralari-dusurdu-42404314>.
- Dirlik, M. (2009). *Fethiye'de Mülk Sahibi Yerleşik Yabancıların Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Durumunu Betimlemeye Yönelik Sosyolojik Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Durgun, S. (2018). Al(m)anya: "Tatlı vatan"? Emekli göçü ve yerel etkileri, *Senex: Yaşlılık Çalışmaları Dergisi*, 2(2), 59-73.
- Dünya, (2023, Aralık). Antalya'da Memurlar Tayin İstiyor: Günde 60 Dava, <https://www.dunya.com/sektorler/emlak/antalyada-memurlar-tayin-istiyor-gunde-60-dava-haberi-683452> Erişim tarihi: 12.12.2023.
- Euronews, (2023, Aralık). *Yabancılar Türkiye'den ne kadar konut aldı?*. <https://tr.euronews.com/2022/08/01/son-10-yilda-yabancılar-341-bin-konut-aldi-bin-konutun-25i-yabancılar-gitti>, Erişim tarihi: 15.12.2023.
- Hall, C. M. (2014). Second home tourism: An international review, *Tourism Review International*, 18(3), 115-135.
- Islam, R. M., & Hewstone, M. (1993). Dimensions of contact as predictors of intergroup anxiety, perceived outgroup variability, and out-group attitude: An integrative model, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 19, 700710.
- Kağıtçıbaşı, Ç., & Cemalcılar, Z. (2017). *Dünden Bugüne İnsan ve İnsanlar Sosyal Psikolojiye Giriş*. Evrim Yayınları, İstanbul.
- Kavacık, S. Z., Kavacık, M., İnal, M. E., & Durna, U. (2014). Alanya'daki yerleşik yabancıların milliyetlerine göre satın alma davranışlarının incelenmesi, *Akdeniz İİBF Dergisi*, 14(28), 84-102.
- Kısa Dalga (2023, Aralık). *Rus ve Ukraynalı Etkisi: Antalya'da Neler Oluyor?*, https://kisadalga.net/haber/detay/rus-ve-ukrayna-etkisi-antalyada-neler-oluyor_53753, Erişim tarihi: 08.12.2023.
- King, R., Warnes, A. M., & Williams, A. M. (1998). International retirement migration in Europe, *International Journal of Population Geography*, 4(2), 91-111.
- Landis, J. R. & Koch, G. G. (1977). An application of hierarchical kappa-type statistics in the assessment of majority agreement among multiple observers, *Biometrics*, 33(2), 363-374.
- Lawrence, D. F. (2011). Immigration attitudes in Latin America: Culture, economics, and the Catholic Church, *The Latin Americanist*, 55, 143-170.
- Lippmann, W. (1998). *Public Opinion: With A New Introduction by Micheal Curtis*. Transaction Publishers, New Branswick and London.
- Matarrita-Cascante, D., Sene-Harper, A., & Stocks, G. (2015). International amenity migration: Examining environmental behaviors and influences of amenity migrants and local residents in a rural community, *Journal of Rural Studies*, 38, 1-11.
- Monterrubio, C. (2016). The impact of spring break behaviour: An integrated threat theory analysis of residents' prejudice, *Tourism Management*, 54, 418-427.
- Moss, L. A. G. (1994). *Beyond tourism: The amenity migrants*, İçinde, M. Mannermaa, S Inayatullah & R. Slaughter (Eds.), In Coherence and Chaos in Our Uncommon Futures: Visions, Means, Actions, ss. 121-128, Finland Futures Research Centre: Turku, Finland.
- Muratlı, O. M. (2023, Aralık). İşte Alanya'daki Suriyeli, Rus ve Ukraynalı Seçmen Sayısı, *Manşet Haber*, <https://www.mansetalanya.com/siyaset/iste-alanya-daki-suriyeli-rus-ve-ukraynali-secmen-sayisi-h32707.html>. Erişim Tarihi: 10.12.2023.
- Olaghere, A. (2023). Impacts of tourism on residents: an analysis of the integrated threat theory, *Anatolia*, 34(1), 89-103.
- Ono, M. (2008). Long-stay tourism and international retirement migration: Japanese retirees in Malaysia, *Senri Ethnological Reports*, 77, 151-162.
- O'Reilly, K. (2007). *Emerging Tourism Futures: Residential Tourism And Its Implications*, İçinde, C. Georoy & R. Sibley (Ed.), Going Abroad: Travel, Tourism, and Migration. Cross-Cultural Perspectives on Mobility, ss.144-157, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne.
- O'Reilly, K., & Benson, M. (2009). *Lifestyle Migration: Escaping to the Good Life?* İçinde, M. Benson & K. O'Reilly (Ed.), Lifestyle Migrations: Expectations, Aspirations and Experiences, ss. 1-13, Ashgate.
- Özbek, Ç., & Şahan, İ. E. (2016). Yabancı yerleşimcilerin toplumsal aidiyetlerinin yerelde kurulma pratikleri: The Post gazetesi örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (38), 159-182.
- Özerim, M. G. (2012). Emekli göçleri rotasında Türkiye: Avrupalı emekli göçmenlerin Türkiye'yi tercih etme nedenleri ve Türkiye algıları, *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 7(28), 4766-4787.
- Özgürel, G., & Avcıkurt, C. (2018). Yerleşik yabancıların turizme etkileri: Marmaris ilçesi örneği, *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 15(1), 195-225.
- Özgürel, G., & Avcıkurt, C. (2020). Turizm destinasyonlarında turistlerin temsilcisi olarak yerleşik yabancıların yerel halk ile sosyal etkileşimleri ve sosyal etkileşimde kalış süresinin etkisi, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 776-796.

- Öztürk, N., & Yazar, G. (2018). Alanya yabancılar meclisi: Yabancıların yerel yönetime katılım örneği, *Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni*, 38(2), 423-440.
- Öztürk, Y., Akdu, U., & Akdu-Akasya, S. (2007). Yabancı turistlerin konut/devre mülk satın almalarının yöre halkı üzerindeki sosyal ve kültürel etkileri: Fethiye örneği. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 11-29.
- Riek, B., Mania, E. & Gaertner, S. (2006) Intergroup threat and outgroup attitudes: A metaanalytic review, *Personality and Social Psychology Review*, 10(4), 336–353.
- Saatcı, G., & Avcıkurt, C. (2016). Cross-cultural tourist attitudes: a search within the scope of integrated threat theory. *Journal of the Human & Social Science Researches*, 5(8), 2541-2563.
- Saatcı, G., & Güdü Demirbulat, Ö. (2019). Arap turistlerin Türklere yönelik önyargılarının değerlendirilmesi: Doğu Karadeniz Bölgesi örneği, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 660-675.
- Sağır, A. (2011). Kültürel bütünleşme bağlamında Antalya'nın Finike İlçesi'ne yerleşen turistlerin sosyolojik çözümlemesi, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 22(1), 49-64.
- Sastry, M. L. (1992). Estimating the economic impacts of elderly migration: An input-output analysis, *Growth and Change*, 23(1), 54-79.
- Sever, I., & Ersoy, A. (2017). Araştırma görevlilerinin gözünden danışmanlık ve doktora süreçleri. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 183-202.
- Sözcü, (Nisan, 2019). *Alanya'da Rus Asıllı Aday 4 Partiyi Geride Bıraktı*, <https://www.sozcu.com.tr/alanyada-rus-asilli-aday-4-partiyi-geride-birakti-wp4264756>, Erişim tarihi: 25.02.2024.
- Stephan, C. W., Stephan, W. C., Demitakis, K. M., Yamada, A. M., & Clason, D. L. (2000). Women's attitudes toward men an integrated threat theory approach, *Psychology of women Quarterly*, 24(1), 63-73.
- Stephan, W. G., & Renfro, L. (2002). *The Role of Threat in Intergroup Relations*, içinde, D. Mackie & E. Smith (Ed.), From Prejudice to Intergroup Emotions: Differentiated Reactions to Social Groups, ss. 191-207, Psychology Press, New York.
- Stephan, W. G., & Stephan, C. W. (2000). *An Integrated Threat Theory of Prejudice*, içinde, S. Oskamp (Ed.), Reducing Prejudice and Discrimination, ss. 23-45, Lawrence Erlbaum, Mahwah, NJ.
- Stephan, W. G., Boniecki, K. A., Ybarra, O., Bettencourt, A., Ervin, K. S., Jackson, L. A., ... & Renfro, C. L. (2002). The role of threats in the racial attitudes of Blacks and Whites, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28(9), 1242-1254.
- Stephan, W. G., Ybarra O., & Bachman, G. (1999). Prejudice toward immigrants, *Journal of Applied Social Psychology*, 29 (11), 2221-2237.
- Stephan, W.G., & Stephan, C.W. (1996). Predicting prejudice, *International Journal of Intercultural Relations*, 20, 409-426.
- Südaş, İ. (2005). *Türkiye'ye Yönelik Göçler ve Türkiye'de Yaşayan Yabancılar: Alanya Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Südaş, İ. (2009). Uluslararası emekli göçünün Türkiye kıyı kentleri üzerindeki etkileri, *V. Ulusal Coğrafya Sempozyumu*, 16-17 Ekim 2008, ss. 135-146, Ankara.
- Südaş, İ. (2012). *Avrupa Ülkelerinden Türkiye'nin Batı Kıyılarına Yönelik Göçler: Marmaris Kuşadası ve Ayvalık İlçelerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Südaş, İ., & Mutluer, M. (2010). Daha iyi bir hayata doğru: "yaşam biçimi göçü", *Ege Coğrafya Dergisi*, 19(1), 31-47.
- Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) (2008). *Yerleşik Yabancıların Türk Toplumuna Entegrasyonu*, USAK yayımları, Ankara.
- Uzun, A., & Özkan, O. (2019). Emekli göçü literatürünün değerlendirilmesi, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 24(41), 141-152.
- Üngüren, E., & Kaçmaz, Y. Y. (2021). Identifying the factors affecting second-home purchase decisions of foreigners in Turkey: An exploratory mixed-method approach, *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, 69(2), 163-179.
- Walters, W. H. (2000). Types and patterns of later-life migration. *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography*, 82(3), 129-147.
- Ward, C., & Berno, T. (2011). Beyond social exchange theory: Attitudes toward tourists, *Annals of Tourism Research*, 38(4), 1556-1569.
- Williams, A. M., & Hall, C. M. (2000). Tourism and migration: New relationships between production and consumption, *Tourism Geographies*, 2(1), 5-27.
- Yalçın, H. (2022). Bir araştırma deseni olarak fenomenoloji. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 213-232.
- Yeni Alanya, (Aralık, 2022). *Alanya'da Yerleşik Yabancı Sayısında Rekor*. <https://www.yenialanya.com/haber/9424567/alanyada-yerlesik-yabanci-sayisinda-rekor> Erişim tarihi: 12.12.2023.
- Yirik, Ş., Uslu, A., & Küçük, F. (2015). Yerleşik yabancıların Türkiye'ye ilişkin sosyo kültürel algılarının demografik özelliklerine göre incelenmesi, *Bartın Üniversitesi İİBF Dergisi*, 6(11), 263-282.

Extended Abstract

With the prolongation of human life expectancy, globalisation and developments in transportation facilities, Europeans have voluntarily migrated to regions with a mild Mediterranean climate starting from the 1960s. This migration movement has been labelled by researchers as international retirement migration (King et al., 1998), tourism related migration (Williams & Hall, 2000), long stay tourism (Ono, 2008), amenity migration (Matarrita-Cascante et al., 2015); second home tourism (Hall, 2014); residential tourism (O'Reilly, 2007); later life migration (Walters, 2000); elderly migration (Sastry 1992).

Turkey was introduced to this new type of migration in the late 1990s with the migration of European retirees to the south and southwest coasts (Baltacı, 2011). Factors such as the Mediterranean climate and relatively cheaper living costs are the main factors in choosing Turkey as a destination country. Antalya and Alanya, which are among the most important touristic destinations of Turkey, stand out as the most preferred places for foreigners to live in Turkey. Due to the recent war between Russia and Ukraine and the COVID-19 pandemic, Antalya has received intensive immigration from these two countries. It is stated that Antalya's resident foreign population exceeds 100.000 (AKTOB, 2023). Alanya, where this research was conducted, is one of the most densely populated places in Antalya. It is reported that the resident foreign population in Alanya has reached 44.000, which corresponds to approximately 10% of the district population. This migration mobility in Alanya undoubtedly has economic, environmental and socio-cultural consequences. Therefore, this study aims to evaluate the threat perceptions of local people in Alanya, one of the important tourism destinations of

Turkey, towards resident foreigners in line with the integrated threat theory. The study used phenomenology design, one of the qualitative research methods and included semi-structured interviews conducted with 10 people from different occupational groups. The study indicated that local people in Alanya perceive threats in four dimensions proposed in the integrated threat theory. In the dimension of realistic threats, especially economic threats came to the fore. In addition, threats were perceived in the economic, political, legal and security fields.

The symbolic threat perceptions of local people regarding resident foreigners were categorised under two headings: degeneration/change in cultural values and psychological threats. The sub-themes that make up the category of degeneration/change in cultural values are traditions, customs and cultural structure, beliefs, lifestyle, eating habits and traditional housing architecture. The findings on psychological threats consist of two sub-themes: alienation from the city and self-identity and anxiety of being second class.

The research findings revealed that local people have some negative stereotypes about resident foreigners. These negative stereotypes were determined as self-righteousness, resistance to adaptation to the local culture, resistance to learning Turkish, indifferent to local cultural values, laid-back, impolite, disrespectful, selfish, low socio-cultural level, and non-observant.

In the theme of intergroup anxiety, which focuses on the concerns that may arise in the process of intergroup interaction and examines the individual dimension of threat in terms of the individual feeling personally threatened, participants experienced different emotions and feelings such as antipathy, exclusion, distance and uneasiness.

This study, to our knowledge, which is considered to be one of the first studies to understand the threat perceptions of local people towards resident foreigners within the scope of local community studies in tourism destinations, used the integrated threat theory, which is also relatively new for the related literature, as a theoretical framework. The study not only revealed what the threat perceptions of the local people are, but also provided an understanding of how these threats are formed. Unlike previous studies, the study is important in terms of revealing the emotional aspects of local people's threat perceptions towards resident foreigners, especially negative stereotypes and intergroup anxiety dimensions.

The results will provide important contributions to local and central administrations in eliminating the threats and possible conflicts perceived by local people regarding resident foreigners. The findings of the study point out the issues that should be considered and measures should be taken by revealing the issues in which local people feel threatened.